

**ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Okresní soud v Kladně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Jarmily Tůmové a soudců Marty Sládkové a Jiřího Pokorného v právní věci žalobce **MUDr. Jiřího P** [redacted], narozeného [redacted], bytem [redacted], [redacted], zastoupeného JUDr. Miroslavou Potočnou, advokátkou se sídlem v Praze 6, Střešovická 31, proti žalovanému **Oblastní nemocnice Kladno, a.s., Nemocnice Středočeského kraje se sídlem Kladno**, Vančurova 1548, IČO 27 25 65 37, zastoupenému JUDr. Václavem Markem, advokátem se sídlem v Praze, Sokolská 119/53, s adresou pro doručování Kladno, Vančurova 1548, jako právnímu nástupci Nemocnice Kladno, Vančurova 1548, IČO 00 87 53 84, za účasti České pojišťovny, a.s., se sídlem Spálená 16, Praha 1, s adresou pro doručování: RESIL, Střední Čechy, Praha 4, Kaplanova 8, jako vedlejšího účastníka na straně žalované, o náhradu škody z titulu ztráty na výdělku po dobu a po skončení pracovní neschopnosti,

t a k t o :

I. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě za ztrátu na výdělku po dobu pracovní neschopnosti od 19. 9. 1994 do 31. 8. 1995 částku 294.465,- Kč spolu s 21 % úrokem z prodlení jdoucím od 25. 9. 1996 do zaplacení, to vše do 15ti dnů od právní moci rozsudku.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti od 1. 9. 1995 do 31. 12. 1995 částku 70.151,- Kč spolu s

21 % úrokem z prodlení jdoucím od 25. 9. 1996 do zaplacení, to vše do 15ti dnů od právní moci rozsudku.

III. Co do zbytku, tj. ohledně částky 351.304,- Kč s 21 % úrokem z prodlení jdoucím od 3. 8. 1996 do zaplacení a ohledně 21 % úroku z prodlení z částky 364.616,- Kč jdoucího od 3. 8. 1996 do 24. 9. 1996, se řízení zastavuje.

IV. Žalobce a žalovaný nemají vůči sobě vzájemně právo na náhradu nákladů řízení.

V. Žalobce a vedlejší účastník na straně žalovaného nemají vůči sobě vzájemně právo na náhradu nákladů řízení.

VI. Žalobce je povinen zaplatit České republice - Okresnímu soudu v Kladně na náhradě nákladů státu 7.357,- Kč do 15ti dnů od právní moci rozsudku.

VII. Žalovaný je povinen zaplatit České republice - Okresnímu soudu v Kladně na náhradě nákladů státu 7.357,- Kč do 15ti dnů od právní moci rozsudku.

VIII. Žalovaný je povinen zaplatit České republice - Okresnímu soudu v Kladně na soudním poplatku 14.590,- Kč do 15ti dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se původní žalobou z roku 1996 domáhal náhrady škody z titulu pracovního úrazu původně proti dvěma žalovaným. Ve skutkových tvrzeních žaloby uvedl především to, že 24. 9. 1991 nastoupil jako lékař do pracovního poměru k Okresnímu ústavu národního zdraví Kladno s místem výkonu práce Nemocnice s poliklinikou Kladno. Dále popisoval přechod práv a povinností na nástupnické subjekty a uvedl, že u předchozího zaměstnavatele se v průběhu trvání pracovního poměru několikrát podrobil očkování proti virovému zánětu jater typu B, šlo o období září a říjen 1991 a duben 1992 a poté přeočkování, a to v prosinci

1993, v lednu 1994 a poslední dávka byla aplikována 3. 8. 1994, jednalo se o očkovací látku Engerix – B. V měsíci srpnu 1994 pak začal pociťovat bolesti v pravé lopatce, bolesti krční páteře, které asi po 14ti dnech nabyly značné intenzity a začalo u žalobce docházet k poruše hybnosti pravého ramene. Byl hospitalizován od 19. 9. 1994 na neurologickém oddělení Nemocnice v Kladně, kde mu byla určena diagnóza – obrna pažní pleteně horního typu vpravo, tj. pravé paže a ramene a pociťoval obrnu až k lopatce. Po propuštění z nemocnice byl v ošetření rehabilitačního oddělení u MUDr. P. [REDAKCE] v Praze 6, od 22. 3. do 25. 4. 1995 byl lázeňsky léčen ve Velkých Losinách a pak pokračoval v rehabilitační léčbě, zdravotní stav se však nezlepšoval. Pracovní neschopnost trvala až do 31. 8. 1995. Onemocnění je jedním z možných nežádoucích účinků očkovací látky Engerix – B, jsou uvedeny přímo v příbalovém letáku očkovací látky. Souvislost mezi aplikací očkovací látky a onemocněním potvrdili i ošetřující lékaři včetně znalkyně z oboru pracovních úrazů a nemocí z povolání Dr. B. [REDAKCE]. Protože k těmto obtížím došlo v přímé souvislosti s plněním pracovních úkolů, uplatnil žalobce nárok na náhradu škody spočívající v bolestném v celkové částce 10.560,- Kč, ve ztížení společenského uplatnění 75.600,- Kč, v dalších nákladech spojených s léčením a ostatními výlohami 51.796,- Kč a dále uplatnil náhradu za ztrátu na výděлку po dobu po pracovní neschopnosti, která trvala od 19. 9. 1994 do 31. 8. 1995, přičemž za tuto dobu žalovanému nejen ušla mzda, ale též příjem z privátní praxe, kterou současně provozoval. Na tomto nároku z obou důvodů v době pracovní neschopnosti tedy uplatnil částku 554.293,- Kč a po skončení pracovní neschopnosti požadoval vyrovnání výděлку za období od 1. 9. do 31. 12. 1995 v celkové částce 161.627,- Kč s tím, že jde opět o ztrátu na příjmu, jak z pracovního poměru, tak z privátní praxe. Svůj nárok doložil žalobce listinným znaleckým posudkem MUDr. B. [REDAKCE] fotokopiiemi mzdových listů z roku 1994 a 1995, lékařskými zprávami a doklady o hotových výdajích, svým daňovým přiznáním za rok 1994 potvrzeným finančním úřadem a dalšími listinami, zejména k otázce uplatnění nároku u žalovaného.

Ve věci bylo rozhodnuto částečným rozsudkem ve vztahu k druhému žalovanému subjektu, současně byl v rozsudku zahrnut mezitímní výrok o tom, že základ nároku vůči prvnímu žalovanému, který byl totožný se žalovaným v tomto řízení, je dán. Přestože tento rozsudek byl v mezitímním výroku zrušen, již tehdy vyslovil Krajský soud v Praze názor o pasivní legitimaci žalovaného, který je totožný se žalovaným v tomto řízení, soud se zabýval tedy v další části řízení nárokem uplatněným mezi stejnými účastníky, jako v tomto řízení.

Rozhodl pak rozsudkem ze dne 20. 12. 2000, kdy ve výroku rozsudku byly jednoznačně vyspecifikované jednotlivé uplatněné nároky, tj. náhrada škody za bolest, náhrada škody z titulu ztížení společenského uplatnění, náhrada nákladů spojených s léčením a dalších výloh, a vedle částečně zastavovacích výroků bylo též rozhodnuto, že řízení o náhradě škody z titulu ztráty na výděлку po dobu a po skončení pracovní neschopnosti se vylučují k samostatnému projednání. Ve vyhovujících výrocích byl přiznán též 21 % úrok z prodlení jdoucí od 3. 8. 1996 do zaplacení. K odvolání žalovaného odvolací soud v převážné části rozsudek zdejšího soudu potvrdil, přičemž v odůvodnění rozsudku se zabýval jak otázkou pasivní legitimace žalovaného, tak počátkem prodlení a tyto otázky závazně vyřešil v tom smyslu, že žalovaný pasivně legitimován je a pokud jde o vznik jeho povinnosti zaplatit náhradu škody z hlediska časového, dospěl odvolací soud k závěru, že i když před podáním žaloby žalobce korespondoval s Českou pojišťovnou stran náhrady škody, nárok uplatněný přímo u žalovaného nebyl vyčíslen přesnými částkami dříve, než v žalobě podané 3. 9. 1996 a doručené žalovanému 24. 9. 1996. Není tedy důvodné požadovat úrok z prodlení před tímto datem, prodlení nastává až od následujícího dne, tudíž 25. 9. 1996. Odvolací soud také odmítl úvahy žalovaného o tom, že jeho odpovědnost za škodu není dána proto, že žalobci nikdo nenařídil přeočkování proti hepatitidě, pouze mu byl připomenut platný obecně závazný právní předpis pro vybrané lékařské profese, mezi něž patří i specializace ortopeda a podle tohoto předpisu že je povinnost k očkování stanovena. Dále byly odmítnuty argumenty žalovaného zpochybňující okolnosti aplikace očkovací látky a poukázáno i na stávající judikaturu k této problematice.

Poté, co bylo pravomocně rozhodnuto o části uplatněného nároku pokud jde o jeho výši a odpovědný subjekt, zabýval se soud v samostatném řízení předmětem řízení, který byl vyloučen do tohoto samostatného řízení, a sice náhradou škody spočívající ve ztrátě na příjmech po dobu pracovní neschopnosti a též pro dobu po skončení této pracovní neschopnosti. Náhrada škody byla již v původní žalobě přesně popsána v čem spočívá, bylo vyjádřeno, že jde jednak o náhradu za ztrátu na výděлку z pracovního poměru, ale též o náhradu za ztrátu příjmu z podnikání, nezbylo, než posoudit důvodnost uplatněné výše, když otázka pasivní legitimace žalovaného byla již pravomocně vyřešena, pokud jde o uplatněný pracovněprávní nárok. Současně musel soud řešit otázku právního posouzení obou částí nároku, ale skutková tvrzení žaloby byla od počátku zřejmá ve vztahu k oběma částem.

V průběhu řízení soud musel ještě řešit otázky právního nástupnictví na straně žalované, dále jednal jako s vedlejším účastníkem s pojišťovnou, která by v konečném důsledku byla tím subjektem, který by měl plnit. Pokud jde o právní nástupnictví, v průběhu řízení bylo prokázáno nejprve, že byla založena Oblastní nemocnice Kladno, a.s., Nemocnice Středočeského kraje a že Středočeský kraj jako zřizovatel příspěvkové organizace Nemocnice Kladno pronajal podnik této nemocnice nově vzniklé akciové společnosti. Současně však bylo prokázáno smlouvou o nájmu podniku, že předmětem nájmu je sice podnik tvořící soubor hmotných, jakož i osobních a nehmotných složek podnikání, jakož i věci, práva a jiné majetkové hodnoty sloužící k provozování podniku, ale pokud jde o přechod práv a závazků, včetně práv a povinností z pracovně-právních vztahů, týká se jenom zaměstnanců podniku, nikoli zaměstnanců bývalých. Nárok uplatněný žalobcem jakožto bývalým zaměstnancem podniku proto nemohl být předmětem přechodu práv a povinností z titulu nájmu, ale posléze došlo k dalšímu kroku, kdy Středočeský kraj jako zřizovatel Nemocnice Kladno tuto příspěvkovou organizaci svým rozhodnutím zrušil a následujícího dne rozhodl o vkladu podniku této zaniklé příspěvkové organizace do Oblastní nemocnice Kladno, a.s., Nemocnice Středočeského kraje formou navýšení jejího obchodního kapitálu. Posléze bylo rozhodnuto rejstříkovým soudem o zápisu nových skutečností dvěma na sebe navazujícími usneseními, přičemž usnesením, které nabylo právní moci 19. 9. 2005 bylo toto navýšení základního kapitálu zapsáno, čímž byl dovršen vklad podniku zrušené Nemocnice Kladno do obchodní společnosti Oblastní nemocnice Kladno, a.s., Nemocnice Středočeského kraje, IČ 27 25 65 37. Následně soud rozhodl usnesením ze dne 27. 10. 2005, které nabylo právní moci 19. 11. 2005 o právním nástupnictví, kdy dosavadní žalovaný ztratil způsobilost být účastníkem řízení, ale vzápětí přešly jeho práva a povinnosti ze zřizovatele na nástupnickou společnost. Jako jediný žalovaný tedy zůstala akciová společnost Oblastní nemocnice Kladno, a.s., Nemocnice Středočeského kraje, s níž soud nadále jednal a vůči které také rozhodl.

Za účelem propočtu adekvátní výše nároku nařídil soud znalecký posudek nejprve znalce Ing. Josefa D[REDACTED], výsledky znaleckého posudku však zcela neodpovídaly zadání a bylo nutno využít dalšího znaleckého posouzení znalcem Ing. Davidem J[REDACTED]. Důvodem zadání znalci bylo především to, že náhrada jak za dobu pracovní neschopnosti, tak po jejím skončení zahrnovala nejen ušlý výdělek z pracovního poměru, ale též ušlý výdělek z podnikání a bylo třeba posoudit i řadu účetních podkladů. Ke stejnému závěru o důvodnosti znaleckého

posouzení dospěl rovněž Krajský soud v Praze ve věci vedené pod 23Co 56/2005, kdy potvrdil rozsudek zdejšího soudu ve věci obdobné. Kromě znaleckého posudku zpracovaného znalcem písemně a zahrnujícího též alternativní posouzení, které reagovalo na různé námitky obou stran, soud znalce rovněž vyslechl, dále provedl k důkazu osvědčení žalobce o registraci jako OSVČ, jak k druhu jeho činnosti, jakož i k posouzení další možnosti žalobce takovou činnost vyvíjet po skončení pracovní neschopnosti, byl vyslechnut svědek Roman P. Jako podklad pro propočet výše nároku byly též k důkazu provedeny mzdové listy jiných lékařů z ortopedie v Kladně, a sice takových, kteří působili v oboru zhruba stejně dlouho, jejichž odbornost i věk byly obdobné v letech 1995 a 1996, jako odbornost a dosažený stupeň atestace u žalobce.

Soud rovněž vyžádal od Ministerstva práce a sociálních věcí informaci o průměrných hrubých měsíčních výdělcích lékaře ortopeda v okresní nemocnici v letech 1994, 1995 a 1996, kdy dotaz byl činěn i na zohlednění případných příplatků za služby, z odpovědi vyplývá pouze obecná informace o průměrných výdělcích v profesi lékaře, a to v roce 1994 13.380,- Kč v roce 1995 15.860,- Kč a v roce 1996 19.120,- Kč. Vzestupná vývojová tendence tedy byla zprávou potvrzena, byť je pouze orientační. Znalec Ing. Jánošík bral při zpracování variantních řešení ve svém znaleckém posudku v úvahu mzdové listy kolegů žalobce za rok 1994, zejména k námitce žalobce, že v průběhu roku 1994, konkr. v rozhodném období pro výpočet průměrného výdělku se žalobce připravoval na atestaci, z toho důvodu sloužil méně služeb a poté, kdy atestaci složil, by se jeho výdělek změnil při obvyklém běhu věcí. Tento požadavek na doplnění propočtu pokládal soud za legitimní s ohledem na změnu, kterou jednoznačně představuje složení atestace u lékařů, protože jde o jakýsi stupeň kvalifikace znamenající platový postup a tuto změnu lze hodnotit obdobně jako vznikl zaměstnání ve smyslu ustanovení § 17 odst. 3 zákona 1/1992 Sb., kde je stanoveno, že při vzniku zaměstnání v průběhu předchozího kalendářního čtvrtletí je rozhodným obdobím doba od vzniku zaměstnání do konce kalendářního čtvrtletí. To znamená určitou výjimku z obecného ustanovení § 17 odst. 1, kdy je stanoveno, že průměrný výdělek pro pracovně-právní účely zjišťuje zaměstnavatel z hrubé mzdy zúčtované zaměstnanci k výplatě v rozhodném období a z doby odpracované v rozhodném období, přičemž dle odstavce druhého je rozhodným obdobím předchozí kalendářní čtvrtletí. Znalec tedy porovnával mzdové listy obdobně zařazených ortopedů v daném období a ve svém doplnění znaleckého posudku, jakož i při

jednání uzavřel, že při zohlednění atestace žalobce v roce 1994 by od počátku jeho pracovní neschopnosti činila jeho mzda v průměru 14.024,- Kč měsíčně, přičemž tento výdělek označuje jako výdělek pravděpodobný. Pro zjišťování pravděpodobného výdělku je však prostor tehdy, jestliže zaměstnanec v rozhodném období neodpracoval aspoň 22 dnů (§ 17 odst. 4 zákona 1/1992 Sb.), což není případ žalobce, který v rozhodném období, tedy ve druhém kalendářním čtvrtletí roku 1994, pracoval, pracovní neschopnost vznikla až 19. 9. 1994. Žalobce však nepracoval v době, v níž by byl odměňován již jako lékař po atestaci a která by současně spadala do rozhodného období ve smyslu ustanovení § 17 odst. 2 zákona 1/1992 Sb., proto se soud přiklonil k propočtu provedenému znalcem, jednak na základě předložených a k důkazu provedených mzdových listů kolegů a jednak na základě skutečného příjmu žalobce po atestaci, tedy v části třetího čtvrtletí roku 1994. V původním znaleckém posudku ze dne 10. 12. 2003, kdy se znalec zdržel striktního výkladu ustanovení o zjišťování průměrného výdělku dospěl k částce odpovídající průměrnému měsíčnímu výdělku 8.535,- Kč, ale poté, co reagoval na námitky strany žalující i žalované, byť směřovaly zejména do části stanovující ztrátu příjmu z podnikání, vyšel pro výpočet alternativní částky, zohledňující získanou atestaci a tedy zvýšení kvalifikace žalobce, právě z oněch mzdových listů MUDr. Z[ ] a MUDr. D[ ], kteří v druhém čtvrtletí roku 1994 dosahovali průměrného příjmu 13.716,- Kč, resp. 14.025,- Kč a přímo z dosažených příjmů žalobce ve třetím čtvrtletí roku 1994, které jednoznačně zobrazují vzrůst jeho příjmu po atestaci, a sice na hrubou mzdu celkem 31.639,- Kč za odpracovaných 48 dnů na celkem 14.330,- Kč v průměru. Soud při zohlednění ustanovení § 17 odst. 3 zákona 1/1992 měl možnost vycházet analogicky z doby zvýšení kvalifikace a tedy propočtu průměrného výdělku jako při vzniku zaměstnání a dospěl by k částce 14.330,- Kč, v té souvislosti se znalcem zjištěná částka 14.024,- Kč získaná jako průměr z tohoto faktického výdělku, byť ne v rozhodném období a z výdělku dvou kolegů na srovnatelné pozici jeví jako varianta velmi přiměřená. Navíc žalobce neusiloval o zohlednění částky skutečně dosažené, tedy 14.330,- Kč jako měsíční průměr, ale shodoval se se znalcem, a tedy nerozporoval částku 14.024,- Kč jako výchozí pro zjištění náhrady za ztrátu na výdělku z pracovního poměru. Ze žalobcových mzdových listů, konkr. o výplatě nemocenských dávek v letech 1994 a 1995, kdy tyto mzdové listy bral v úvahu znalec při zpracování znaleckého posudku, je zřejmé, že na nemocenských dávkách bylo vyplaceno žalobci v uvedeném období 64.389,- Kč, jak znalec konstatuje na 4. straně posudku ze dne 10. 12. 2003.

Dále se soud zabýval náhradou za ztrátu na výdělku vyplývající z podnikatelské činnosti žalobce. K tomuto okruhu otázek vyslechl mimo jiné svědka Romana P. a provedl živnostenská oprávnění žalobce, který byl od 30. 8. 1993 registrován jako plátcе daně z příjmů fyzických osob, jak vyplývá z osvědčení Finančního úřadu Praha 8 ze dne 12. 2. 1999. To, že činnost žalobce před vznikem pracovní neschopnosti nebyla činností pouze jednorázovou či ojedinělou, která by do budoucna neměla přinášet další výdělek, je prokazováno živnostenským listem žalobce vydaným s účinností od 5. 5. 1999 Městskou částí Prahy 8, kdy žalobce je nadále oprávněn provozovat živnost, přičemž z daňových přiznání žalobce za roky 1996 a 1997 je zřejmé, že podával daňové přiznání k dani příjmu fyzických osob i v době navazující na dobu, za kterou uplatňuje nárok v tomto řízení. Výpovědi svědka je pak prokazováno, že svědek působil na začátku 90. let jako zástupce likvidátora více podniků a v některých případech pověřil žalobce pracemi, které pro tyto likvidace dělal. Nešlo o práci v oblasti zdravotnictví, ale zabezpečení evidence pohledávek a závazků právě pro účely další práce svědka jako likvidátora, šlo o evidenci nemovitostí, změny zápisů nemovitostí, přičemž vlastní likvidace dvou velkých podniků probíhala v letech 1994, 1995, 1996 a 1997, ale částečně byla ukončena až v roce 2000. Svědkovou výpovědí je také prokazováno, že právě v souvislosti se zdravotními problémy žalobce musel svědek postupně převádět tyto činnosti, které byly původně zadány žalobci, na jiné subjekty, postupně je takto zadal šesti až sedmi jiným subjektům. Pokud jde o výši odměn za práce toho druhu, které žalobce prováděl, jde o nárazové větší fakturační celky vždy po dokončení určitého zadání, nejde o pravidelné měsíční částky. Vyplácí se ovšem zálohy, cestovné, či jiné vykázané náklady. Svědeckou výpovědí je také prokazováno, že práce, které by prováděl v rámci likvidace podniků, např. právě žalobce, by byly propláceny postupně spíš se vzrůstající tendencí, nikoli klesající. Pokud by žalobce zůstal při této činnosti a současně by likvidace byla ukončena s likvidačním zůstatkem, ještě by se vyplácely nějaké odměny, na kterých by participoval. Také je svědeckou výpovědí prokazováno, že žalobce měl sám zájem v činnosti pokračovat, ale nemohl, neboť měl ochrnutou ruku a v podstatě potřeboval stále psát na počítači a to se mu nedařilo. Navíc musel v rámci téhle činnosti hodně cestovat a on nemohl řídit auto. Současně ale je svědeckou výpovědí potvrzeno, že tato činnost nemohla nijak zasahovat do výkonu práce v rámci pracovního poměru, neboť svědek se scházel se žalobcem ve volném čase o sobotách, nedělích, po večerech, totéž se týkalo cest a ani to nijak nezasahovalo do odborné práce žalobce, k níž by potřeboval souhlas zaměstnavatele.

Současně je svědkovou výpovědí prokazováno i tvrzení žalobce o tom, že ani z časových důvodů se následně nemohl této činnosti věnovat, když musel ve svém volném čase po skončení pracovní neschopnosti se věnovat rehabilitacím a cvičení. Časově náročná byla činnost žalobce předtím, dokud ji mohl vykonávat, i proto, že se musel setkávat at' již s likvidátorem či se zájemci o nemovitosti, osobně předávat materiály, zájemce seznamovat s případnými objekty převodů, dále vyřizovat korespondenci ve vztahu s dlužníky likvidovaných subjektů, apod.

K této činnosti spadající do podnikání žalobce soud dále za účelem zjištění výše škody vyslechl znalce a porovnal závěry jeho původního znaleckého posudku včetně toho doplňujícího z ledna 2005, kterým reagoval na jednotlivé výhrady ze strany žalobce. Šlo především o to, že v roce 1994 vykázal ve svém účetnictví žalobce poměrně značné výdaje nejen na položky typu vedení účetnictví, bankovní poplatky, jízdné, kancelářské potřeby, apod., ale též na pořízení drobných a krátkodobých předmětů, které podle znalce je možno do této kategorie zařadit, ale není to nutné, záleží, jak se daňový poplatník rozhodne a pokud do této kategorie výdaje zařadí, měly by se vykázat jako celek právě v tom roce, kdy byly vynaloženy. Takto byly účetně vykázány třeba součásti zařízení kanceláře, jako psací stůl, skříňky, lampy, křesla, ale též součásti počítače, který není vykázán jako celek, ale po jednotlivých dílech, např. samostatně monitor, samostatně klávesnice, myš, tiskárna, apod., dále jsou jako jednorázové zařazeny položky jako žaluzie, vysavač, lednice, konvice, věšák, hodiny, apod. Žalobce namítal, že pořízené DKP by neměly být při výpočtu průměrného zisku dosaženého při podnikání žalobce brány v úvahu v plné výši, neboť takto bylo pořizováno vybavení pro podnikání, z něhož by žalobci plynul užitek i v následujících letech. Žalobce dále namítal, že pro účely vypracování znaleckého posudku bral znalec v úvahu příjmy sice za 8 měsíců, ale zapracoval náklady za celý rok. Přitom znalec rozčlenil ve svém znaleckém posudku, resp. v jeho doplnění z 24. 1. 2005 vynaložené částky do dvou tabulek, jednak na tzv. provozní výdaje zmíněné výše v celkové částce 98.124,20 Kč, jednak na pořízení DKP v částce 196.658,- Kč. Je logické, že pokud vykázal poté žalobce celkový příjem, od něj odečetl náklady, celkový zisk se tím významně snížil. Žalobce nezpochybnil znalcovy závěry pokud šlo o provozní výdaje ve výši 98.124,- Kč. Poukázal však na postup znaleckého ústavu VOX Consult, s.r.o., který podával znalecký posudek pro účely řízení 21C 129/2001, kde žalobcem byl rovněž lékař uplatňující náhradu škody na zdraví a skutkové okolnosti byly

prakticky shodné. Tento žalobce vykazoval příjem z privátní praxe a rovněž dokládal své příjmy a výdaje, ovšem znalecký ústav je zohledňoval v alikvotní výši, tzn., že výdaje, které byly uskutečněny formou plateb na delší období, než byla fakticky činnost provozována, byly v odpovídajícím poměru kráceny. Tento znalecký posudek nebyl nijak zpochybněn, stal se podkladem rozsudku ve věci 21C 129/2001 a tento rozsudek byl posléze Krajským soudem v Praze převážně potvrzen v jeho rozsudku ze dne 14. 6. 2005 čj. 23Co 56/2005 – 153. Žalobce tedy požadoval, aby byl proveden revizní znalecký posudek, který by postupoval obdobně a zohlednil skutečnost, že ze součtu výdajů na DKP tak, jak uvedl znalec ve druhé tabulce v doplňujícím znaleckém posudku z ledna 2005, vychází souhrn výdajů nikoli 196.658,- Kč, ale pouze 105.608,- Kč. Žalobce vyšel z toho, že pokud předměty zakoupené např. 31. 1. 1994 sloužily minimálně po dobu jednoho účetního roku, při zakoupení 31. 1. 1994 musely sloužit 11 měsíců, nikoli 12. Proto jejich souhrnnou částku vydělil 11 a následně pak znásobil dobou, po kterou fakticky mohly být užívány, tedy 8,5 měsíci, když pracovní neschopnost nastala v polovině září 1994, čemuž odpovídá doba od ledna do poloviny září 8,5 měsíců. Vzhledem k tomu, že za stejné období se braly v úvahu příjmy získané, pak tedy i za stejnou dobu měly být propočteny předměty drobné a krátkodobé spotřeby (DKP). Tento způsob propočtu příjmů a výdajů nezpochybnil vedlejší účastník, naopak pojišťovna jako subjekt, který v konečném důsledku bude zatížen povinností platby v případě úspěchu žalobce, potvrdil, že s tímto postupem souhlasí a tedy soud bral v úvahu částku nákladů, která se odečítá od příjmů jako součet krácené částky výdajů za DKP 105.608,- Kč a nezpochybněné a znalcem propočtené částky na provozní výdaje 98.124,- Kč. Celková částka nákladů k odečtení od příjmů by tak měla činit 203.732,- Kč. Podle zjištění znalce Ing. Jánošíka činily celkové příjmy žalobce z podnikání v roce 1994 (ovšem mohly být dosaženy toliko za dobu 8,5 měsíců), celkem 353.000,- Kč a od toho by měla být odečtena celková částka výdajů krácených také pro období 8,5 měsíce, jak je zdůvodněno výše, tedy 203.732,- Kč. Rozdíl těchto dvou částek pak tvoří 149.268,- Kč, což by byl výdělek dosažený podnikáním za dobu 8,5 měsíců v roce 1994. Při vydělení této částky 8,5 měsíci pak vychází průměrný výdělek připadající na 1 měsíc podnikání žalobce v roce 1994 na částku 17.561,- Kč. Při zjištěném průměrném měsíčním výdělku z pracovního poměru, jak je zdůvodněn výše částkou 14.024,- Kč, pak vychází průměrný výdělek, kterého by dosahoval žalobce při obvyklém běhu věcí, tedy nebýt pracovního úrazu, v roce 1994, jako 31.585,- Kč.

Podle § 193 odst. 1 písm.a) zákoníku práce zaměstnanci, který utrpěl pracovní úraz, nebo u něhož byla zjištěna nemoc z povolání, je zaměstnavatel povinen v rozsahu, ve kterém za škodu odpovídá, poskytnout náhradu za ztrátu na výdělků.

Podle § 193a) zákoníku práce, náhrada za ztrátu na výdělků po dobu pracovní neschopnosti a náhrada za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti z téhož důvodu jsou samostatné nároky, které nepřísluší vedle sebe.

Podle § 194 zákoníku práce, náhrada za ztrátu na výdělků po dobu pracovní neschopnosti zaměstnance činí rozdíl mezi průměrným výdělkem zaměstnance před vznikem škody způsobné pracovním úrazem nebo nemocí z povolání a plnou výší nemocenského.

Podle § 195 odst. 1 zákoníku práce náhrada za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti nebo při uznání invalidity nebo částečné invalidity se poskytne zaměstnanci v takové výši, aby spolu s jeho výdělkem po pracovním úrazu nebo po zjištění nemoci z povolání s připočtením případného invalidního nebo částečného invalidního důchodu poskytovaného z téhož důvodu, se rovnala jeho průměrnému výdělků před vznikem škody. Přitom se nepřihlíží ke zvýšení invalidního důchodu pro bezmocnost, ke snížení tohoto důchodu podle právních předpisů o sociálním zabezpečení ani k výdělků zaměstnance, kterého dosáhl zvýšeným pracovním úsilím.

Propočet průměrného hrubého měsíčního výdělků z obou důvodů vychází denně na částku 1.453,- Kč, tedy jak z pracovního poměru, tak z podnikání za období trvání celé pracovní neschopnosti, což je od 19. 9. 1994 do 31. 8. 1995, tj. 247 dnů. Žalobce dospěl k částce 247 x 1.453,- Kč, tedy 358.854,- Kč, které by při odpracování získal jako výdělek z pracovního poměru a podnikání. Po odečtu vyplacených nemocenských dávek 64.389,- Kč činí rozdíl 294.465,- Kč, a to je částka, která je uvedena ve výroku I. včetně úroku z prodlení, který odpovídá dvojnásobku diskontní sazby platné ke dni 25. 9. 1996 ve smyslu vládního nařízení 142/1994 Sb., přičemž počátek prodlení vychází ze závěrů rozsudku Krajského soudu v Praze, který převážně potvrzoval rozhodnutí zdejšího soudu o ostatních nárocích a který přesvědčivě dovozoval, že za výzvu vůči původně žalovanému lze pokládat až doručení žaloby dnem 24. 9. 1996, tedy prodlení od 25. 9. 1996. Jde o rozsudek Krajského soudu

v Praze ze dne 12. 9. 2001, čj. 30Co 224/2001 – 198 a 30Co 225/2001 – 198. Pokud jde o posouzení důvodnosti nároku žalobce uplatněného jako nárok pracovně-právní na náhradu za ztrátu na výdělku za trvání pracovní neschopnosti i po skončení pracovní neschopnosti, žalovaná strana namítla, že přinejmenším v části, v níž se žalobce domáhá i toho, aby mu byl nahrazen ušlý výdělek z titulu podnikání, nejde o pracovněprávní nárok, ale nárok občanskoprávní, který se řídí zcela jinými hledisky a navíc pokud právní zástupkyně žalobce specifikovala nárok jako ušlý zisk v roce 2005, vznáší žalovaný námitku promlčení, protože jde o zcela jiný druh nároku. Ten podle názoru právního zástupce žalovaného musí být specifikován nejen skutkovými tvrzeními, ale též právním vymezením.

S těmito námitkami se soud musel vypořádat, v té souvislosti především odkazuje na rozhodnutí publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, konkr. rozsudek Nejvyššího soudu z 12. 3. 1997, 3Cdon 953/96, publikovaný pod číslem 7 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, ročník 1998. Právní věta tam publikovaná odkazuje na to, že ztrátou na výdělku se ve smyslu ustanovení § 193 odst. 1 písm. a) zákoníku práce se rozumí nejen ztráta na mzdě pobírané z pracovního poměru, ale i ztráta na odměně z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a ztráta na příjmu z výdělečné činnosti konané vlastním jménem a na vlastní odpovědnost zaměstnance na základě povolení příslušného orgánu státní správy.

Je zřejmé, že výše zmíněný judikát posuzoval situaci, která se opírala o právní předpisy před rokem 1990, nicméně právní závěry jsou podle názoru soudu aplikovatelné na současnou právní úpravu. V předmětném rozhodnutí totiž Nejvyšší soud přesvědčivě dovozuje, že pokud škodou se rozumí újma, která nastala v majetkové sféře poškozeného a je objektivně vyjádřitelná v penězích, je skutečnou škodou to, oč se majetek poškozeného v důsledku škodní události zmenšil. Naproti tomu do této veškeré skutečné škody nelze zahrnout ušlý majetkový prospěch, jako tzv. jinou škodu podřaditelnou např. pod takový druh ušlého zisku, který by zohledňoval předpokládaný rozvoj podnikání a nevycházel z toho, co poškozený skutečně získával v období předchozím. Podle názoru vyjádřeného v předmětném judikátu je nezbytnou podmínkou pro naplnění předpokladů odpovědnosti organizace za škodu při pracovním úrazu to, aby k poškození zdraví pracovníka došlo při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním, není však již podmínkou, aby škoda, kterou pracovník

v příčinné souvislosti s pracovním úrazem utrpěl, vznikla výlučně v pracovním poměru. Proto organizace odpovídá pracovníku za veškerou škodu, která mu následkem utrpěného pracovního úrazu vznikla a tuto škodu pak zahrnují jednotlivé dílčí nároky práva na náhradu škody uvedené v ustanovení § 193 odst. 1 písm.a) – d) zákoníku práce. Předmětný judikát vychází z teleologického výkladu právních předpisů, tedy že účelem náhrady za ztrátu na výdělků nikoli z pracovního poměru je poskytnout přiměřené odškodnění pracovníku, který není schopen pro své zdravotní postižení způsobené následky pracovního úrazu dosahovat trvale nebo dočasně takového výdělku (příjmu kladeného výdělku naroveň), který měl před poškozením. Škoda ve výši rozdílu mezi výdělkem zaměstnancem před vznikem škody a výdělkem nebo jiným příjmem po poškození je tzv. skutečnou škodou. Ztrátou na výdělků ve smyslu ustanovení § 193 odst. 1 písm.a) zákoníku práce pak je třeba rozumět peněžní vyjádření újmy vzniklé v důsledku omezení či ztráty schopnosti pracovníka vykonávat výdělečnou činnost, a to se týká i výdělečné činnosti konané vlastním jménem a na vlastní odpovědnost pracovníka.

Soud nejprve zvažoval, zda nelze posoudit tu část uplatněného nároku, která se týká samostatné výdělečné činnosti žalobce, podle ustanovení práva občanského konkrétně ustanovení § 421a) odst. 2 občanského zákoníku, jež upravuje objektivní odpovědnost za škodu při poskytování zdravotnických, sociálních, veterinárních a jiných biologických služeb, když v původním řízení bylo prokázáno, že žalobce dostal od svého zaměstnavatele pokyn k přeočkování proti virové hepatitidě a tohoto pokynu nemohl neuposlechnout. Jednak šlo o pokyn zaměstnavatele, jednak tak zaměstnavatel činil v souladu s ustanovením právního předpisu č. 48/1991 Sb., konkr. § 7 a § 8 odst. 1 písm. b). Pokud by žalobce jako zaměstnanec ortopedického oddělení se nepodrobil přeočkování proti virové hepatitidě B, nejen že by neuposlechl příkazu svého zaměstnavatele, ale též by porušil kogentní ustanovení právního předpisu. Tím, že zaměstnavatel žalobci jako svému zaměstnanci tento pokyn dal, naplnil ustanovení § 421a) občanského zákoníku. I podle tohoto ustanovení by tedy žalovaný za škodu odpovídal a byl by povinen ji nahradit v rozsahu podle § 445 – 447 občanského zákoníku, tedy stejně jako podle předpisů pracovního práva. Jak je však zmíněno výše, soud nakonec neposoudil tuto část uplatněného nároku podle předpisů práva občanského, byť příčinná souvislost mezi právě oním pokynem zaměstnavatele a vznikem škodního následku

byla prokázána již v původním řízení a soud znovu pro stručnost na obsah původních rozhodnutí ve spisu 16C 199/96 odkazuje.

S ohledem na výše zmíněný judikát i na logiku posuzování nároku, který vlastně vznikal souběžně, tedy majetková újma zasáhla žalobce jak ve sféře jeho soukromého podnikání, tak ve sféře jeho příjmu ze zaměstnání, kdy současně bylo vypláceno jediné nemocenské v době pracovní neschopnosti, dospěl soud k závěru, že celý uplatněný nárok je nutno posoudit podle předpisů práva pracovního. Pojem „výdělek“ je i podle jazykového výkladu pojmem širším než „mzda“. To, že v řízení zazněl argument i dobrozdáním Ministerstva práce a sociálních věcí o charakteru uplatněného nároku, není pro tento případ směrodatné. Ministerstvo není zmocněno k vydávání závazných výkladů, což ostatně příslušný pracovník sám v tomto vyjádření konstatoval. Stejná situace byla řešena i v souvisejícím řízení 21C 129/2001 a Krajský soud v Praze se v potvrzujícím rozsudku 23Co 56/2005 – 153 ze dne 14. 6. 2005 k tomuto závěru Okresního soudu v Kladně přiklonil.

Pokud jde o 21 % úrok z prodlení rovněž přiznaný ve výroku I., jeho výše odpovídá ustanovení vládního nařízení 142/1994 Sb., které se použije na základě ustanovení § 256 odst. 2 zákoníku práce. Pokud jde o počátek prodlení, ten byl řádně zjištěn a toto zjištění řádně odůvodněno v původním rozsudku odvolacího soudu ve věci 16C 199/96 a soud pro stručnost na toto odůvodnění odkazuje. Ze všech shora označených důvodů bylo ve výroku I. rozhodnuto tak, jak je tam uvedeno, a to ve vztahu k době pracovní neschopnosti žalobce.

Ve výroku II. soud postupoval podle stejné úvahy, kdy rozhodoval o uplatněném nároku na náhradu za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti, tedy od 1. 9. do 31. 12. 1995. Žalobce totiž za tyto 4 měsíce dovozuje, že by si měl vydělat celkově v pracovním poměru a ve svém podnikání 4x 31.585,- Kč, což je 126.340,- Kč a od toho odečítá částku, kterou si skutečně v pracovním poměru vydělal, jak dokládal již v žalobě, totiž částku 56.189,- Kč. Je pravda, že znalec ve svém znaleckém posudku – doplnění z 24. 1. 2005 uvedl jako skutečný výdělek na základě mzdových listů částku 61.446,- Kč, ale soud překontroloval tyto mzdové listy připojené již k žalobě a provedené v první části řízení a zjistil, že tato částka je vykázána jako platba za celý rok, nikoli za poslední 4 měsíce roku 1995, kdy byly v lednu proplaceny zřejmě náhrady za nečerpanou dovolenou a že skutečně

v měsících září, říjnu, listopadu a prosinci bylo celkově vyplaceno toliko 56.189,- Kč. Jako rozdíl mezi částkami 126.340,- Kč a 56.189,- Kč vychází 70.151,- Kč, což je částka uvedená ve výroku II. včetně úroku z prodlení, jehož důvodnost je shodná jako v případě výroku I.

Výše uvedené pasáže operují pojmem průměrný výdělek, postup výpočtu průměrného výdělku upravuje ustanovení § 17 zákona o mzdě č. 1/1992 Sb. Podstatné je, že průměrný výdělek pro pracovněprávní účely zjišťuje zaměstnavatel z hrubé mzdy zúčtované zaměstnanci k výplatě a že rozhodným obdobím je předchozí kalendářní čtvrtletí. Jak je zdůvodněno výše, vycházel soud z analogie § 17 odst. 3 zákona o mzdě pokud jde o zjištění průměrného výdělku a v tomto posouzení se shodl se znalecovým doplněním znaleckého posudku, v němž vzal v úvahu zvýšení kvalifikace žalobce v příslušeném kalendářním čtvrtletí. Podle těchto ustanovení bylo tedy rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výrocích I. a II.

Soud také zohledňoval výše citovaný R 7/98 a § 33 vládního nařízení 108/94 Sb. kde je výslovně stanoveno, že u zaměstnance, který je v době pracovního úrazu nebo zjištění nemoci z povolání v několika pracovních poměrech, nebo je činný též na základě dohody o pracovní činnosti, se při stanovení výše náhrady ze ztrátu na výdělků vychází z průměrných výdělků dosahovaných ve všech těchto pracovněprávních vztazích, a to po dobu, po kterou by mohly trvat.

Soud si je vědom toho, že ustanovení § 33 vládního nařízení dopadá toliko na nároky z pracovního poměru, nebo z dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, nicméně výkladem využívajícím hodnotící kritéria zmíněného judikátu R 7/98 hodnotil závěry znaleckého posudku tak, že jsou v souladu s kritérii vytyčenými v § 33 zmíněného vládního nařízení. Nárok je nutno hodnotit jako nárok na náhradu za ztrátu na výdělků odpovídající ustanovení § 193 a následujících zákoníku práce, v úvahu nepřípadá promlčení nároku, neboť žalobce je povinen uvést veškeré rozhodná skutková tvrzení pro posouzení důvodnosti nároku, není však povinen uvést právní hodnocení, byť je to v žalobách obvyklé. Tvrzení žalovaného o povinnosti žalobce vymezit nárok i právně, také odporuje logice ustanovení § 118a) o.s.ř. o poučovací povinnosti při jednání, konkr. ve druhém odstavci se předpokládá, že předseda senátu, pokud dojde k závěru, že je věc možno po právní stránce posoudit jinak, než podle účastníkovy právního názoru, vyzve účastníka, aby v potřebném rozsahu doplnil

vyličení rozhodných skutečností. Postupuje obdobně, jako ve chvíli, kdy nejsou původně skutková tvrzení uvedena, soud poučuje tedy účastníka, o čem má svá tvrzení doplnit a jaké by byl následky nesplnění této výzvy.

V dané věci však nebylo třeba takového poučení, neboť žalobce od začátku uváděl veškerá rozhodná skutková tvrzení. Uvedl, jakých příjmů dosahoval, jak byl na svých příjmech zkrácen, uvedl okolnosti vedoucí ke vzniku pracovního úrazu a bylo věcí soudu, jak takto řádně vymezený nárok posoudí. Jak je zmíněno výše, zkoumal soud, zda není možno část uplatněného nároku posoudit podle § 421a) občanského zákoníku, kdy příčinná souvislost mezi pokynem zaměstnavatele a aplikací očkovací látky, potažmo vznikem škodního následku je zřejmá, výše zmíněný judikát R 7/98 je však přesvědčivě odůvodněn a závěry tam uvedené jsou odůvodněny teleologickým výkladem. Účel zákona by přitom měl soud vždy brát v úvahu, proto dospěl k závěru, že nárok je nárokem práva pracovního. I kdyby tomu tak nebylo, nemůže obstát námitka promlčení jenom s poukazem na to, že nárok nebyl právně vymezen jako nárok zčásti občanskoprávní, když skutková tvrzení jsou včasná a kompletní. Promlčení se v případě pracovněprávních vztahů řídí ustanovením §§ 261 - 263 zákoníku práce.

Ve výroku III. soud rozhodl o částečném zastavení řízení na základě částečného zpětvzetí žaloby, se kterým žalovaný souhlasil, a to podle ustanovení § 96 o.s.ř. Částečné zpětvzetí se týkalo jednak úroku za určité období, po které s ohledem na závěry odvolacího soudu v původním řízení ještě nebyl žalovaný v prodlení, a pak se týkalo té části jistiny včetně příslušenství, kde znalecký posudek došel k částkám odlišným, tedy o něco nižším, než byly původně v žalobě uplatněny. V rozsahu tohoto částečného zpětvzetí tedy soud řízení zastavil.

Ve výroku IV. rozhodl soud o náhradě nákladů řízení mezi účastníky podle § 142 odst. 2 o.s.ř., podle něhož měl-li účastník ve věci úspěch jen částečný, soud náhradu nákladů poměrně rozdělí, popř. vysloví, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů právo. V případě zastavení řízení se o nákladech řízení rozhoduje podle § 146 o.s.ř., zkoumá se procesní zavinění toho, že řízení muselo být zastaveno. Procesně vzato byl to žalobce, kdo způsobil svým částečným zpětvzetím, že řízení muselo být zastaveno tak, jak je uvedeno ve

výroku III., takže při hodnocení úspěchu a neúspěchu podle kritérií ve smyslu § 142 odst. 2 o.s.ř. lze uzavřít, že žalobce měl úspěch zhruba v polovině původně požadované částky, neboť součet přiznaných částek 294.465,- Kč a 70.151,- Kč je částkou zhruba odpovídající jistině, o které bylo řízení zastaveno a úroku z další částky, konkr. tedy z částky přiznané 364.616,- Kč, byť za krátké období, protože úrok je vysoký. Úspěch, ať již v rovině rozhodnutí ve věci samé či pouze v rovině procesní, tak odpovídá zhruba neúspěchu druhé strany, a proto bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno výroku IV., pokud jde o náklady řízení. Pokud by jedna strana měla úspěch výrazně vyšší než druhá, přicházelo by v úvahu použití ustanovení § 142 odst. 3 o.s.ř., neboť bylo třeba řešit otázku odbornou a postupovat podle znaleckého posudku, ale při této paritě úspěchů soud rozhodl tak, jak je ve výroku IV.

Obdobnými kritérii se řídil při rozhodování o náhradě nákladů řízení mezi žalobcem a vedlejším účastníkem na straně žalovaného, proto v odůvodnění výroku V. soud odkazuje na výše uvedené závěry, ve výrocích VI. a VII. pak musel soud rozhodnout o náhradě nákladů státu podle § 148 odst. 1 o.s.ř. Náklad celkem 14.714,- Kč na vyplacené znalečné a svědečné bylo třeba rozdělit na částky odpovídající výsledku řízení toho kterého z účastníků, veden shodnými kritérii jako v případě výroku IV. a V. soud rozhodl o povinnosti žalobce zaplatit polovinu těchto nákladů České republice a též o povinnosti žalovaného zaplatit polovinu těchto nákladů.

Ve výroku VIII. soud rozhodl o povinnosti žalovaného zaplatit České republice soudní poplatek, a to ve smyslu ustanovení § 2 odst. 3 zákona 549/91 Sb. o soudních poplatcích (v aktuálním znění), neboť žalobce byl podle téhož zákona, konkr. ustanovení § 11 odst. 2 od placení soudního poplatku osvobozen. Poplatková povinnost tak přechází podle výsledku řízení na žalovaného, vznik poplatkové povinnosti je nutno posoudit podle § 4 odst. 1 písm.g) zákona o soudních poplatcích, proto se také použije aktuální znění tohoto zákona. Výše předmětu řízení byla posouzena podle té částky, o níž bylo meritorně rozhodováno,

pokračování

21C 130/2001

z toho základu poplatku činí poplatek 4 % a žalovaný je povinen tento soudní poplatek zaplatit.

P O U Č E N Í : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15ti dnů od jeho doručení, ke Krajskému soudu v Praze, prostřednictvím soudu zdejšího, ve dvou vyhotoveních.

Nebude-li povinnost uložená tímto rozsudkem plněna dobrovolně, lze navrhnout soudní výkon rozhodnutí.

V Kladně, dne 21. listopadu 2005

JUDr. Jarmila T ů m o v á , v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Dana Hříbalová